

INOVATIVNE AKTIVNOSTI PREDUZEĆA U PERIODU 2020. – 2022.

INNOVATION ACTIVITIES IN ENTERPRISES, 2020 – 2022

Federalni zavod za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje podatke o inovativnim aktivnostima preduzeća u Federaciji Bosne i Hercegovine, u periodu 2020-2022.

Ovim istraživanjem dobijeni su podaci o inovativnim aktivnostima preduzeća, koji obuhvataju inovacije proizvoda (fizičkog proizvoda ili usluge), kao i inovacije procesa i ekološke inovacije.

34,7 % preduzeća je provelo bar jednu od navedenih inovativnih aktivnosti u periodu izvještavanja 2020-2022. U istom periodu izvještavanja, 65,3 % preduzeća nije provodilo inovativne aktivnosti.

Inovativno aktivna preduzeća su preduzeća koja su posmatranom periodu imala završene aktivnosti u vezi sa inovacijama proizvoda ili procesa i/ili tekuće inovativne aktivnosti (aktivnosti koje su bile u toku na kraju 2022. godine) i/ili napuštene inovativne aktivnosti i/ili interne aktivnosti istraživanja i razvoja i/ili ugovorene aktivnosti istraživanja i razvoja. Inovativne aktivnosti mogu dovesti do inovacije, biti u toku, odložene ili napuštene u posmatranom periodu.

Od ukupnog broja preduzeća koja su imala inovacije, 69,1% su mala preduzeća, 23,5% su srednja preduzeća, dok su 7,4 % velika preduzeća.

Promatrano po područjima Klasifikacije djelatnosti BiH 2010. Koja sadržajno i strukturno u potpunosti odgovara Statističkoj klasifikaciji EU aktivnosti NACE Rev. 2, najinovativnije su bile tvrtke koje pripadaju području Prerađivačke industrije 39,7%.

Institute for statistics of FB&H publishes data on innovation activity of enterprises in Federation of Bosnia and Herzegovina, to the period 2020-2022.

The survey provides data on innovation activities of enterprises including innovation of products (goods or services), as process innovation, innovation in ecological innovation.

34.7 % of enterprises introduced at least one of the above innovation activities in the reporting period 2020-2022. In the same reporting period, 65,3 % of enterprises have not implemented innovative activities.

Innovation-active enterprises are those that, in the observation period, have had completed product or process innovation activities and/or ongoing innovation activities at the end of 2022 and/or abandoned innovation activities and/or in-house research and development activities and/or contract-out research and development activities. Innovation activities in the observation period may result in innovation, be ongoing, delayed or abandoned.

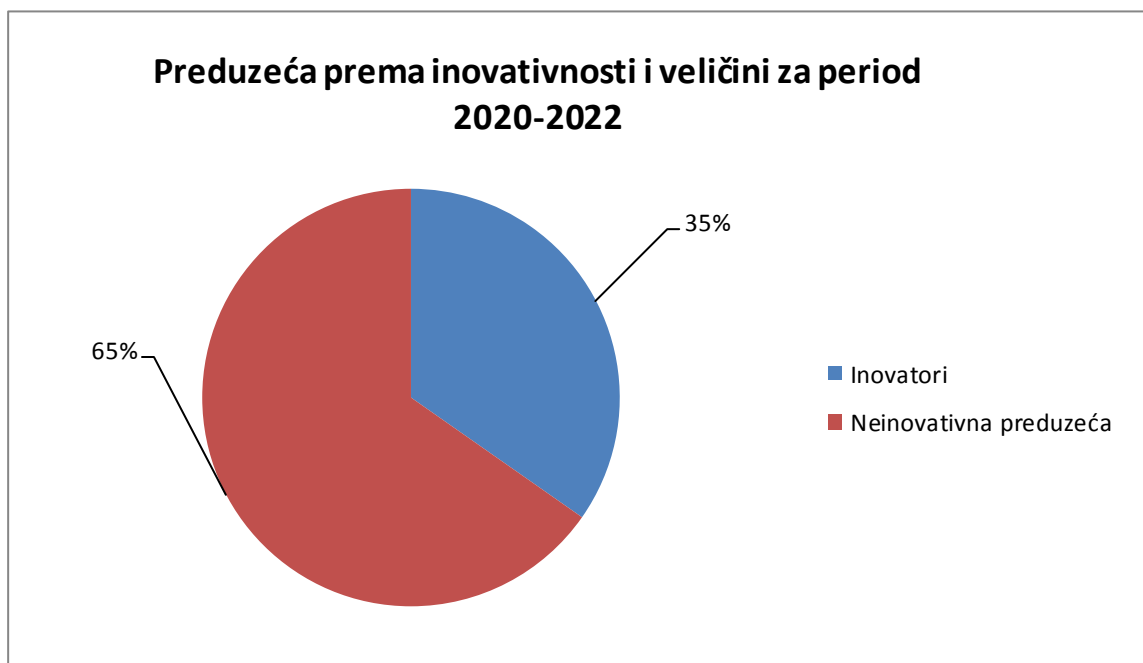
Of the total number of enterprises that had innovations, 69.1% were small enterprises, 23.5% were medium-sized enterprises, and 7.4% were large enterprises.

Observed by areas of the Classification of Activities of BiH 2010, which in terms of content and structure, it fully corresponds to the EU Statistical Classification activities of NACE Rev. 2, the most innovative were the companies that belong to the field of Manufacturing 39.7%.

1.PREDUZEĆA PREMA INOVATIVNOSTI I VELIČINI ZA PERIOD 2020-2022

ENTERPRISES BY INNOVATION ACTIVITY AND SIZE, 2020-2022

Veličina preduzeća	Ukupno <i>Total</i>	Inovatori <i>Innovators</i>	Neinovativna preduzeća <i>Non -innovative enterprises</i>	Udio inovatora, % <i>Share of innovators, %</i>	Udio neinovatora, % <i>Share of Non-innovators, %</i>	Enterprise size
Ukupno	4.024	1.397	2.627	34,7	65,3	Total
Mala	3.075	965	2.110	31,4	68,6	<i>Small</i>
Srednja	775	329	446	42,4	57,6	<i>Medium</i>
Velika	174	103	71	59,1	40,9	<i>Large</i>

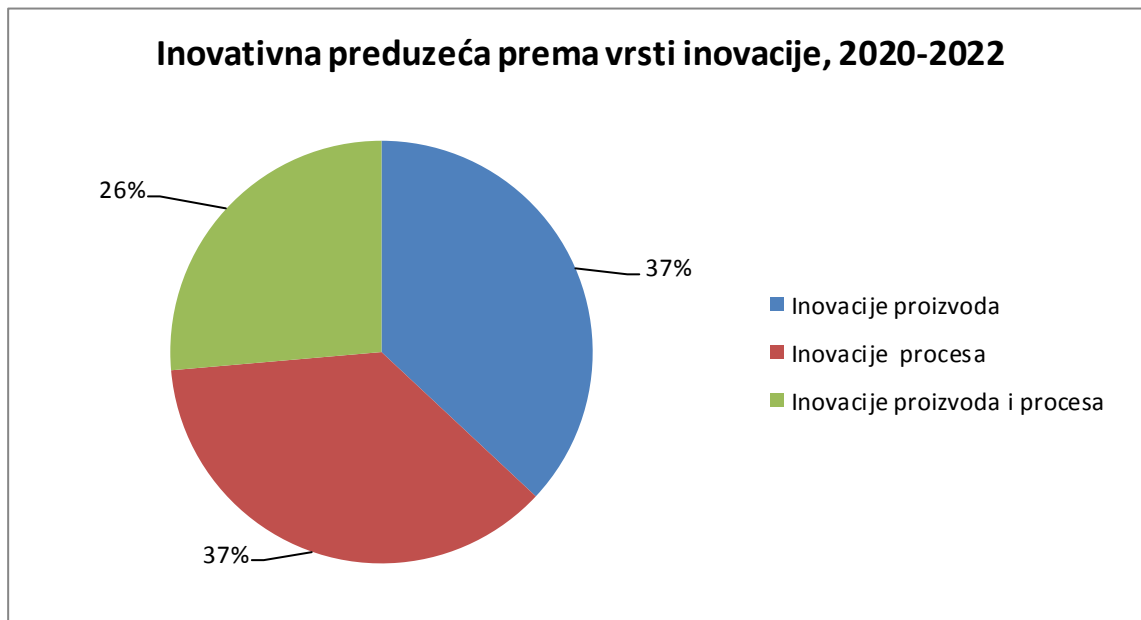

2. INOVATIVNA PREDUZEĆA PREMA VRSTI INOVACIJE I VELIČINI PREDUZEĆA, 2020-2022

ENTERPRISES WITH INNOVATIONS, BY TYPE OF INNOVATION AND SIZE, 2020-2022

Veličina preduzeća	Ukupno Total		Inovacije proizvoda Product innovation		Inovacije procesa Process innovation		Inovacije proizvoda i procesa Product and process innovation		Enterprise size
	broj preduzeća Number of enterprise	%	broj preduzeća Number of enterprise	%	broj preduzeća Number of enterprise	%	broj preduzeća Number of enterprise	%	

UKUPNO	1.397	34,7	976	24,3	1.077	26,8	720	17,9	TOTAL
Mala	965	31,4	681	22,2	733	23,8	498	16,2	Small
Srednja	329	42,4	218	28,1	259	33,4	158	20,4	Medium
Velika	103	59,1	77	44,4	85	48,9	64	36,7	Large

3. PREDUZEĆA PREMA INOVATIVNOJ AKTIVNOSTI I DJELATNOSTI, 2020 - 2022

INNOVATIVE ENTERPRISES, BY ACTIVITY, 2020-2022

Područje djelatnosti	Inovativno aktivna preduzeća <i>Innovative active enterprises</i>		Section of activity
	broj Number	%	

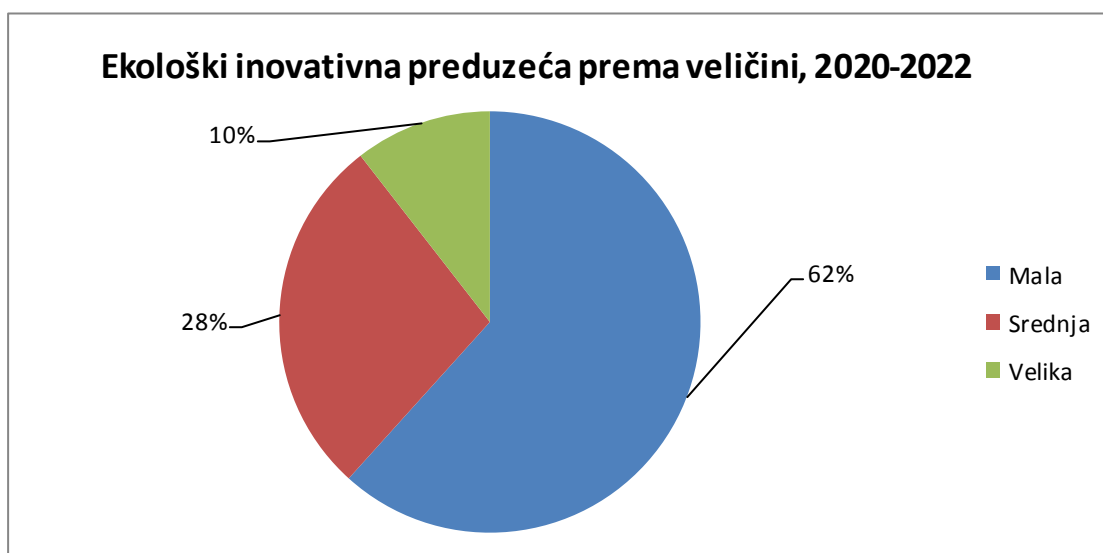
UKUPNO	1.397	34,7	TOTAL
B Vađenje ruda i kamena	10	24,4	B <i>Mining and quarrying</i>
C Prerađivačka industrija	554	42,3	C <i>Manufacturing</i>
D Proizvodnja i snadbijevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	7	39,8	D <i>Electricity, gas, steam and air -conditioning supply</i>
E Snadbijevanje vodom; kanalizacija, upravljanje otpadom i djelatnosti sanacije životne sredine	(30)	(23)	E <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
F Građevinarstvo	((42))	((9))	F <i>Construction</i>
G Trgovina na veliko i malo, popravka motornih vozila i motocikala	438	33,5	G <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
H Saobraćaj i skladištenje	(67)	(21,5)	H <i>Transport and storage</i>
J Informacije i komunikacije	119	54,1	J <i>Information and communication</i>
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	34	65,5	K <i>Financial and insurance activities</i>
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	(96)	(59,0)	M <i>Professional, scientific and technical activities</i>

4. EKOLOŠKI INOVATIVNA PREDUZEĆA, 2020-2022

ECOLOGICAL ENTERPRISES WITH INNOVATIONS, 2020-2022

Veličina preduzeća	Ukupno Total	Inovatori <i>Innovators</i>	Ekološke inovacije <i>Ecological innovation</i>		Enterprise size
	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	%	

UKUPNO	4.024	1.397	475	34,0	TOTAL
Mala	3.075	965	(293)	(30,4)	Small
Srednja	775	329	132	40,2	Medium-size
Velika	174	103	50	48,3	Large

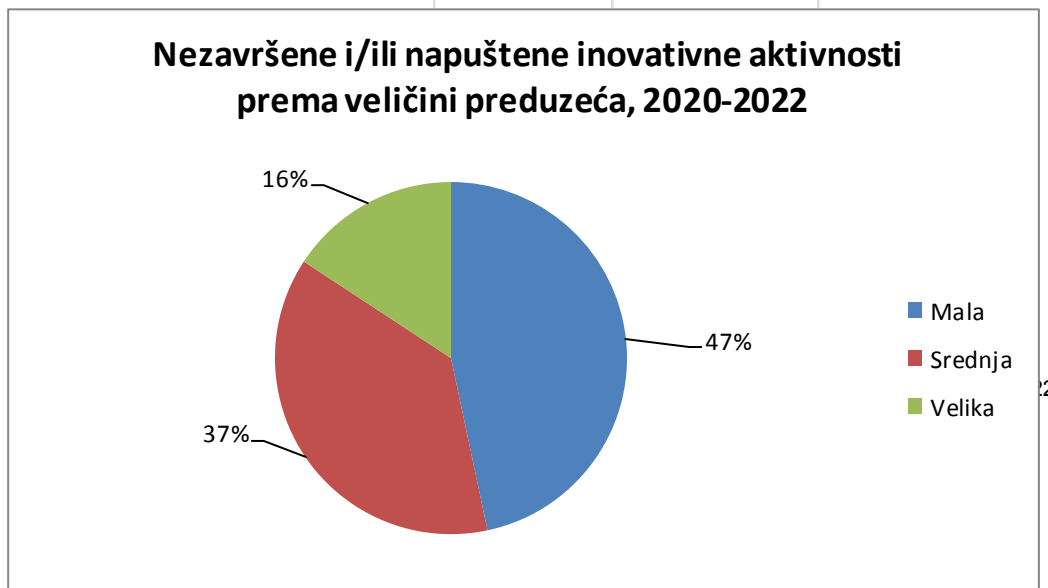

5. NEZAVRŠENE I/ILI NAPUŠTENE INOVATIVNE AKTIVNOSTI PREDUZEĆA, 2020-2022

UNCOMPLETED AND/OR ABANDONED INNOVATIVE ACTIVITIES OF HE ENTERPRISES, 2020-2022

Veličina preduzeća	Ukupno Total	Inovatori <i>Innovators</i>	Nezavršene i/ili napuštene inovativne aktivnosti <i>Incomplete and / or abandoned innovative activities</i>		Enterprise size
	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	broj preduzeća <i>Number of enterprise</i>	%	

UKUPNO	4.024	1.397	165	4,1	TOTAL
Mala	3.075	965	(77)	(4,1)	Small
Srednja	775	329	62	8,0	Medium-size
Velika	174	103	26	14,7	Large

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Istraživanje o inovativnim aktivnostima preduzeća je dvogodišnje istraživanje koje se provodi u skladu sa metodološkim preporukama OECD-a i Eurostat-a.

Ciljnu populaciju ovog istraživanja čine preduzeća u Federaciji Bosne i Hercegovine koja pripadaju područjima B, C, D, E, F, G, H, J, K i M Rev.2 klasifikacije djelatnosti i koja imaju 10 i više zaposlenih radnika, saglasno metodološkom uputstvu i regulativi Evropske unije o primjeni Odluke broj 1608/2003 Evropskog parlamenta i Vijeća o proizvodnji i razvoju statističkih podataka u oblasti inovativnih aktivnosti, broj 995/2012.

Okvir za izbor uzorka je kreiran je na osnovu podataka Statističkog poslovnog registra Federalnog zavoda za statistiku. Uzorak je dizajniran kao slučajni stratifikovani sa veličinom određenom u skladu sa minimalnom preciznošću ocjena ključnih parametara istraživanja propisanom metodološkim uputstvom koji prati regulativu 995/2012.

Veličina uzorka su bila 4024 preduzeća. Stratifikacija je izvršena po oblasti djelatnosti (dvije cifre NACE Rev.2) i klasi zaposlenosti (10-49, 50-249 i 250 i više zaposlenih radnika).

Definicije

Definicije korištene u istraživanju su usklađene revidiranim Priručnikom za prikupljanje i tumačenje podataka o inovacijama (Oslo manual, IV edition, 2018, u izdanju OECD i Eurostat).

Inovativne aktivnosti preduzeća obuhvataju sve razvojne, finansijske i komercijalne aktivnosti koje provodi preduzeća, a koje su namjenjene inovaciji ili za rezultat imaju inovacije. Inovativne aktivnosti mogu dovesti do inovacije, biti u toku, odložene ili napuštene u posmatranom periodu.

Poslovna inovacija je novi ili poboljšani proizvod ili poslovni process (ili oboje) koji se značajno razlikuje od predhodnih proizvoda ili poslovnih procesa koji je impementiran na tržištu ili primjenjen u preduzeću.

Inovacija proizvoda jest uvođenje na tržište novog ili značajno poboljšanog fizičkog proizvoda ili usluge u smislu njihovih karakteristika kao što su mogućnosti korištenja proizvoda ili usluge ili njihova prilagođenost korisniku.

Inovacija poslovnog procesa je novi ili poboljšani poslovni proces koji je uveden za jednu ili više poslovnih funkcija koji se znatno razlikuje od predhodnih poslovnih funkcija i koji je implementiran u preduzeću. Poslovni procesi obuhvataju metode za proizvodnju roba ili pružanja usluga; logistiku, metode isporuke ili distribucije, metode za obradu informacija ili komunikaciju; metode za računovodstvene ili druge administrativne poslove; poslovne prakse za organizacione procedure ili vanjske odnose; metode za organizovanje radne odgovornosti, donošenje odluka ili upravljanja ljudskim odnosima i marketinške metode za promovisanje, pakovanje, utvrđivanje cijena, plasiranje proizvoda ili reklamacije.

NOTES ON METHODOLOGY

Survey on innovation activity of enterprises is a biennial survey carried out accordance with the OECD and Eurostat methodological recommendations.

Target population in this survey are enterprises in Federation of Bosnia and Herzegovina which belong to the sections B, C, D, E, F, G, H, J, K and M of the classification of economic activities NACE Rev.2, with 10 or more employees, in accordance with methodological guidelines and Commission Regulation (EC) No. 995/2012 implementing the Decision No 1608/2003 of the European Parliament and Council on the production and development of statistical data on innovation activities, No. 995/2012.

The framework used for sample selection was created on the basis of data from the Statistical Business Register by Institute for Statistics of FB&H. The sample was designed as a random stratified sample with the size determined in accordance with the minimal accuracy of ratings of key parametres of the survey, established by the methodological guidelines which follow the Regulation 995/2012. Size of the sample was 4024 enterprises. Stratification was performed by section activities (two digits of the NACE Rev.2) and class of employment (10-49, 50-249 and 250 and more employees.

Definitions

Definitions used in the survey comply with the revised Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation (Oslo Manual, 4th Edition, 2018, published by OECD and Eurostat).

Innovation activities include all developmental, financial and commercial activities undertaken by an enterprise that are intended to innovate or that result in an innovation. Innovation activities may result in innovation, be ongoing, delayed or abandoned in the observation period.

A business innovation is a new or improved product or business process (or combination thereof) that differs significantly from the enterprise's previous products or business processes and that has been introduced on the market or brought into use by the enterprise.

A product innovation is the introduction of a good or service that is new or significantly improved with respect to its characteristics, such as intended use or user friendliness.

A business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the enterprise's previous business processes and that has been brought into use by the enterprise. Business processes include methods for producing goods or providing services; logistics, delivery or distribution methods; methods for information processing or communication; methods for accounting or other administrative operations; business practices for organizing procedures or external relations; methods of organizing work responsibility, decision making or human resource management; marketing methods for promotion and packaging, pricing, product placement or after sales services

ZNAKOVI

- nema pojave
() podatak je statistički manje pouzdan
(koeficijent varijacije veći je od 15 i manji ili
jednak 30%; $15\% < CV \leq 30\%$)

(()) podatak je statistički nepouzdan (koeficijent varijacije
veći od 30 %; $CV > 30\%$)

SYMBOLS

- no entry
() data is statistically less reliable
(coefficient of variation is higher than 15% and lower or equal to
30%; $15\% < CV \leq 30\%$)

(()) data is not statistically reliable
(coefficient of variation is higher than 30 %; $CV > 30\%$)

Izdaje Federalni zavod za statistiku FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetna stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Person responsible:

Haris Karačić, šef odsjeka za statistiku pravosuđa, kulture, inovacija, zdravstva i gender statistika

Head of department for justice, culture, innovation, health and gender statistics

Hidaeta Čolović, poćnik direktora Sektora za statistiku stanovništva i društvene statistike

Assistant director of Department for Population and Social Statistics

Doc.Dr. Emir Kremić, direktor

Assist.Prof.Dr. Emir Kremić, Director General

Saopćenje pripremio: Emir Oruč

Prepared by: Emir Oruč

Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor

Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet